

KERKENBELEIDSPLAN BEERNEM

MEI 2025

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL.....	2
INLEIDING.....	3
1. SITUERING KERKGEBOUWEN	4
2. FICHE PER KERKGEBOUW	5
2.1. Parochiekerk Sint-Amandus	5
2.2. Parochiekerk Sint-Lambertus	2
2.3. Parochiekerk Sint-Joris	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.4. Parochiekerk H.M.M.G.....	
2.5 Parochiekerk Sint-Petrus.....	
3. TOEKOMSTIG GEBRUIK EN TOEKOMSTIGE FUNCTIE ..	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.1. Terminologie	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.2. Toekomstige functie kerken.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
3.3 Plan van aanpak.....	6

INLEIDING

Dit kerkenbeleidsplan omvat de gebouwen voor de rooms-katholieke eredienst op het grondgebied van de gemeente Beernem:

- Parochiekerk Sint-Amandus, Bloemendalestraat 1, 8730 Beernem (centrum)
- Parochiekerk Sint-Lambertus, Oudezakstraat 3, 8730 Beernem (Oedelem)
- Parochiekerk Sint-Joris ten Distel, Kerkstraat 8, 8730 Beernem (Sint-Joris)
- Parochiekerk Heilige Maria Moeder Gods, Sint-Hubertuslaan 3, 8730 Beernem (Stationswijk)
- Parochiekerk Sint-Petrus, Tinhoutstraat z/n, 8730 Beernem (Oostveld)

Het centraal kerkbestuur maakte het voorstel van inhoud van elke kerkraad voor zijn kerk op, samen met de inhoud van het pastoraal plan. Het gemeentebestuur verwerkte deze info in 1 plan en vulde de informatie aan. De aangepaste inhoud werd afgetoetst met de verantwoordelijke van elke kerkraad voor zijn kerk. Daarna werd dit teruggekoppeld aan het centraal kerkbestuur.

Dit kerkenbeleidsplan is gebaseerd op het pastoraal plan van de pastorale eenheid Sint-Augustinus Beernem – Ruiselede – Wingene opgemaakt door pastoor Bart Malfait, in november 2024.

Dit kerkenbeleidsplan werd opgemaakt in overleg tussen de gemeente Beernem, de pastorale eenheid Sint-Augustinus Beernem-Ruiselede-Wingene, het centraal kerkbestuur van Beernem en alle kerkfabrieken die eronder ressorteren en werd vervolgens goedgekeurd:

- door de bisschop van Brugge op datum;
- door de gemeenteraad van de gemeente Beernem op datum.

In dit kerkenbeleidsplan worden allereerst de betrokken kerkgebouwen ruimtelijk gesitueerd. Vervolgens volgt een bespreking van elke kerk afzonderlijk. Aan bod komen een beschrijving, een situering in de ruimtelijke omgeving en een beschrijving van het actueel gebruik. Aan het einde van dit document is er een overzichtstabel opgenomen met de genomen opties (per kerk), de visie die hieraan ten grondslag ligt en het traject dat is of zal worden opgestart om deze toekomstige invulling te realiseren.

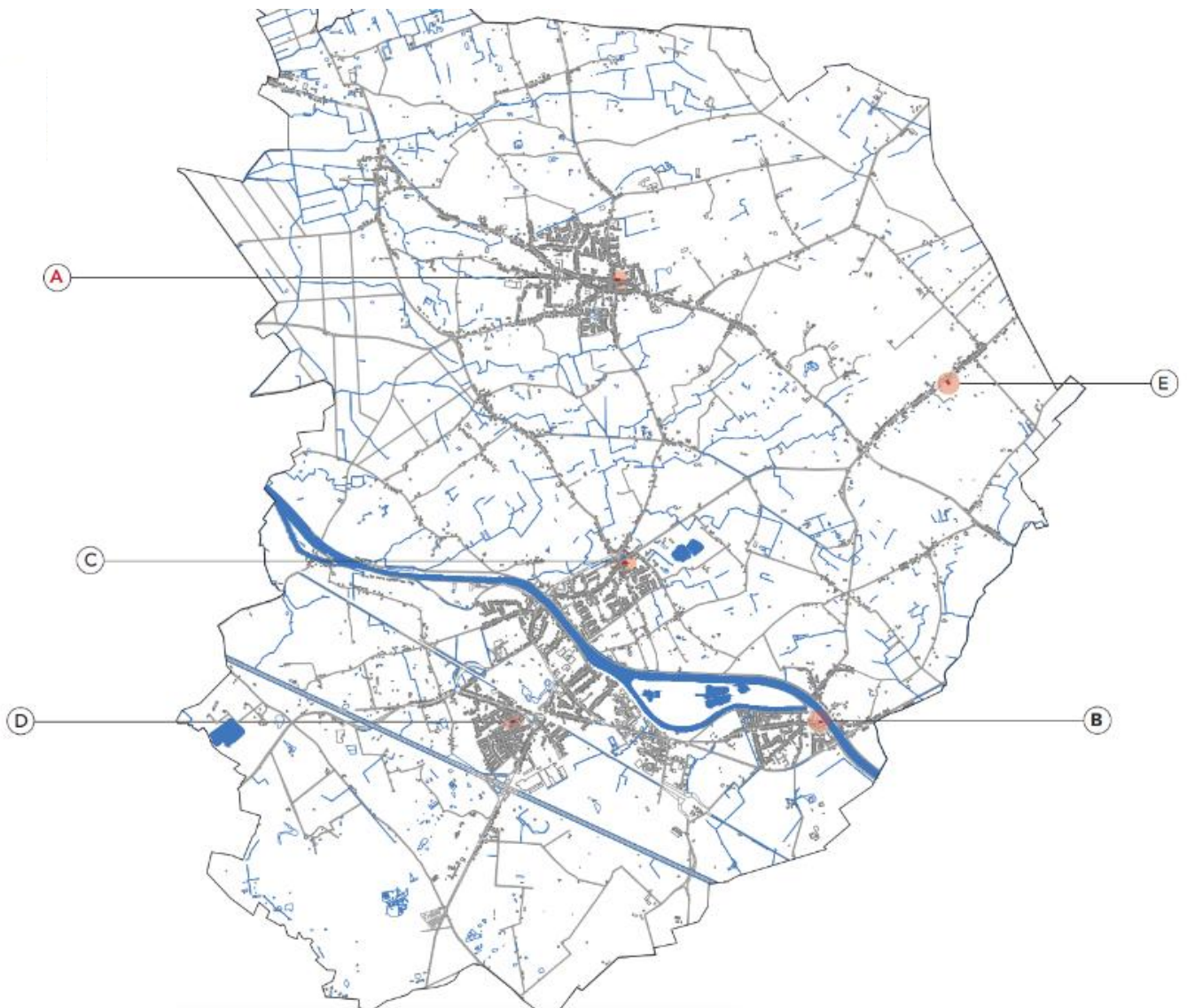
Namens het bisdom

Namens gemeente Beernem

E. Declerck
algemeen directeur

J. Sypré
burgemeester

1. SITUERING KERKGEBOUWEN

- A. Parochiekerk Sint-Lambertus, Oudezakstraat 3, 8730 Beernem (Oedelem)
- B. Parochiekerk Sint-Joris ten Distel, Kerkstraat 8, 8730 Beernem (Sint-Joris)
- C. Parochiekerk Sint-Amandus, Bloemendalestraat 1, 8730 Beernem (centrum)
- D. Parochiekerk Heilige Maria Moeder Gods, Sint-Hubertuslaan 3, 8730 Beernem (Stationswijk)
- E. Parochiekerk Sint-Petrus, Tinhoutstraat z/n, 8730 Beernem (Oostveld)

2. FICHE PER KERKGEBOUW

Parochiekerk Sint-Amandus Beernem

Identificatie

Geografische ligging

- Adres: Bloemendalestraat 1, 8730 Beernem
- Provincie: West-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur:

- Bisdom: Brugge
- Pastorale Eenheid: Sint-Augustinus Beernem – Ruiselede – Wingene

Eigenaar: kerkfabriek Sint-Amandus

Beschermingsstatuut:

- Niet-beschermd als monument
- Vastgesteld bouwkundig erfgoed op de Inventaris Onroerend Erfgoed Vlaanderen – 14/05/2024

Inventaris roerend erfgoed:

- Er is geen inventaris roerend erfgoed, geen waardering, geen aanduiding van mogelijke toekomstige bestemming van het erfgoed.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

Cultuurhistorische waarde

De parochiekerk, toegewijd aan Sint-Amandus, is gelegen aan het kruispunt van de Rollebaanstraat, de Berenheemstraat, de Bloemendalestraat en de Hoornstraat. Het bijhorend kerkhof is gesitueerd aan de oost- en zuidzijde.

Historiek

814-840: Lodewijk de Vrome schenkt de altaarrechten aan de abdij van Elnone.

847: Oudste vermelding waarbij Karel de Kale (koning van Frankrijk) een oorkonde tekende om de altaarrechten van Beernem (Berneham) toe te kennen aan de abdij van Sint-Amands-aan-de-Skarpe (Saint-Amand-les-Eaux). Beprestiging van bovenstaande schenking.

1242: Bisschop Walter de Marvis komt de grenzen van zijn rechtsgebied, Beernem en aanpalende parochies, vastleggen.

1561-1571: Afgebeeld op de kaart van het Brugse Vrije (1571) door Pieter Pourbus als een ommuurde stenen kerk.

Omstreeks 1580: Verwoesting van de Sint-Amandskerk onder het pastoraat van E.H. Vlieghe door de geuzen

1608: Gedeeltelijke herstelling van de kerk, vermoedelijk enkel Sint-Amandskapel.

1644: Het middenkoor en de kapel van Onze-Lieve-Vrouw worden heropgebouwd in gotische stijl onder pastoor Manghelaere. Werken uitgevoerd door Romain de Caingny voor een bedrag van 813 pond, 16 schellingen, 8 groten.

1754: Schenking van relikwie van de heilige Hubertus door Kanunnik Van der Vliert en oprichting van gelijknamige Broederschap.

1797: Sluiting van de kerk, opschorting van de activiteiten. Twee kerkklokken (respectievelijk uit 1648 en 1651) worden onttreemd door de Franse bezetter.

1802: De kerk wordt opnieuw opengesteld.

1836-1837: Uitbreiding van de kerk in westelijke richting naar een ontwerp van provincie-architect Van Caneghem en uitgevoerd door Jan-Frans Houtekeet.

1851: Bouwen van een nieuwe sacristie. 1858: Bouwen van een nieuw portaal.

1900-1902: Vergroting en herstelling van de kerk in neogotische stijl, naar een ontwerp van provinciaal architect René Buyck en uitgevoerd door Charles Mortier.

1926: bouw van de doopkapel achteraan de linkerbeuk van de kerk door aannemer René Claeys

Sint-Amanduskerk

Inventaris bouwkundig erfgoed \ bouwkundig relict

Gebouw:

- Sobere neogotische kruiskerk naar ontwerp van provinciaal architect René Buyck (Brugge). Recuperatie van enkele elementen onder andere natuurstenen pijlers. Werken uitgevoerd door Charles Mortier uit Ledeberg.
- Het is een driebeukige georiënteerde hallenkerk, met schip van zes traveeën en een transept van twee traveeën in oranje verankerde baksteenbouw gecombineerd met Euville-steen voor de decoratieve elementen. Zadel- en schilddaken bedekt met natuurleien.
- Gebrandschilderde glas-in-loodramen: Oostgevel noordelijke transept-arm: Heilige Theresia, Heilige Cecilia (atelier Dobbelaere, Brugge) Oostgevel zuidelijke transeptarm: Heilige Vincentius à Paulo, Heilige Antonius (atelier Jules Dobbelaere, Brugge) Noordelijke zijbeuk: Heilige Carolus Borromeus, Heilige Juliana Absis: noord: Heilige Stephanus, Heilige Adela (atelier Coucke, Brugge), zuid: Heilige Maria, Heilige Agnes, gedateerd 1895, centraal: Heilig Hart Jezus, Heilige Jozef (1901, atelier Coucke, Brugge), noordelijke en zuidelijke koorwand: vermoedelijke datering eerste kwart 20ste eeuw. Zuidelijke zijbeuk: Heilige Amandus, Heilige Barbara (zonen Samuel Coucke, Brugge).

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Collectie

- Achtkantige doopvont van blauwe hardsteen met inscriptie: "ICK ISRAËLL JANSENS INGHELSMAN ENDE OPPERMEESTER VANDE ZUYDTLEYE, MET ANNA PRETTE MIJN WETTICK HUYSVROUV LIGGHENDE HIER BEGRAVEN MET HEUR TWEE KINDEKENS, HEBBEN TER EERE GODTS ENDE MARIA VERHEEVEN DESE VONTE INDE KERCKE VAN BEERNEM GHEGHEVEN ANNO 1619". Kuip van 1619 zie inscriptie geplaatst op een voet van 1900-1902, neo-gotisch deksel opgehangen aan smeedijzeren Boom des Levens.
- Neogotisch Onze-Lieve-Vrouw van Altijddurende Bijstand- altaar,
- Neogotisch Onze-Lieve- Vrouw-altaar naar ontwerp van E. de Béthune (1901)
- Neogotisch hoogaltaar met stenen retabel naar ontwerp van E. de Béthune (1901)
- Sint-Amandus-altaar met retabel geflankeerd door twee beelden van Sint- Amandus naar ontwerp van E. de Béthune (1901)
- Dienstaltaar met recuperatie van neogotische preekstoel naar ontwerp van E. de Béthune
- Twee biechtstoelen (transept) uit 1784 door Livinus Gillis
- Twee biechtstoelen (zijbeuken) gekopieerd naar oorspronkelijke exemplaren uit 1784
- Gepolychromeerde neogotische kruisweg in bas-reliëf ingewerkt in metselwerk (Devriendt, Borgerhout, 1902)
- Neogotische kerkbanken (1901)
- Communiebank (recuperatie 1901)
- Deels verbouwd neogotisch koorgestoelte (1901)
- M. Van Peteghem-orgel uit 1852, verbouwd rond 1900
- Er is geen erfgoedinventaris met waardering van de in de kerk aanwezige roerende voorwerpen.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

Tradities en devoties:

- De kerk is geen bedevaartsplek
- Devoties: er branden dagelijks kaarsen bij O.L.V. van Altijdsdurende Bijstand.
- Er zijn geen processies verbonden aan de kerk

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

Kerkhof

Het kerkhof was al vóór 1628 volledig of deels ommuurd. Het kende doorheen de jaren heel wat wijzigingen, enerzijds uit nood aan begraafplaatsen, anderzijds als gevolg van diverse verbouwingen aan de kerk. De belangrijkste wijzigingen situeren zich rond 1856 (uitbreiding kerk), 1875 (uitbreiding kerkhof aan oostzijde), 1893-1896 (uitbreiding kerkhof aan zuidoostzijde), 1900-1902 (algemene verbouwing van de kerk), 1907 (uitbreiding perceel ter hoogte van monument familie Lippens), uitbreiding 1959-1965 naar een plan van Edmond Eggermond en tenslotte een uitbreiding in de jaren 1970, in 1981 en in 2001.

Langs de zuidelijke zijde is het kerkhof begrensd door een bakstenen muur met ter hoogte van Rollebaanstraat 1 een bewaard muurfragment in veldsteen. Langs de noordelijk en oostelijke zijde een haagbeukhaag. 19de-eeuwse grafmonumenten in neo-gotische en neo-classicistische stijl, voornamelijk afkomstig van de Beernemse landadel (waaronder de familie Lippens, de Vrière, de Vos, ...) en een calvarie-voorstelling.

Bronnen

Havermans, Anne-Mie, Project funerair erfgoed Beernem, het Sint-Amanduskerkhof in Beernem, 2017.

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/88947>

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte:

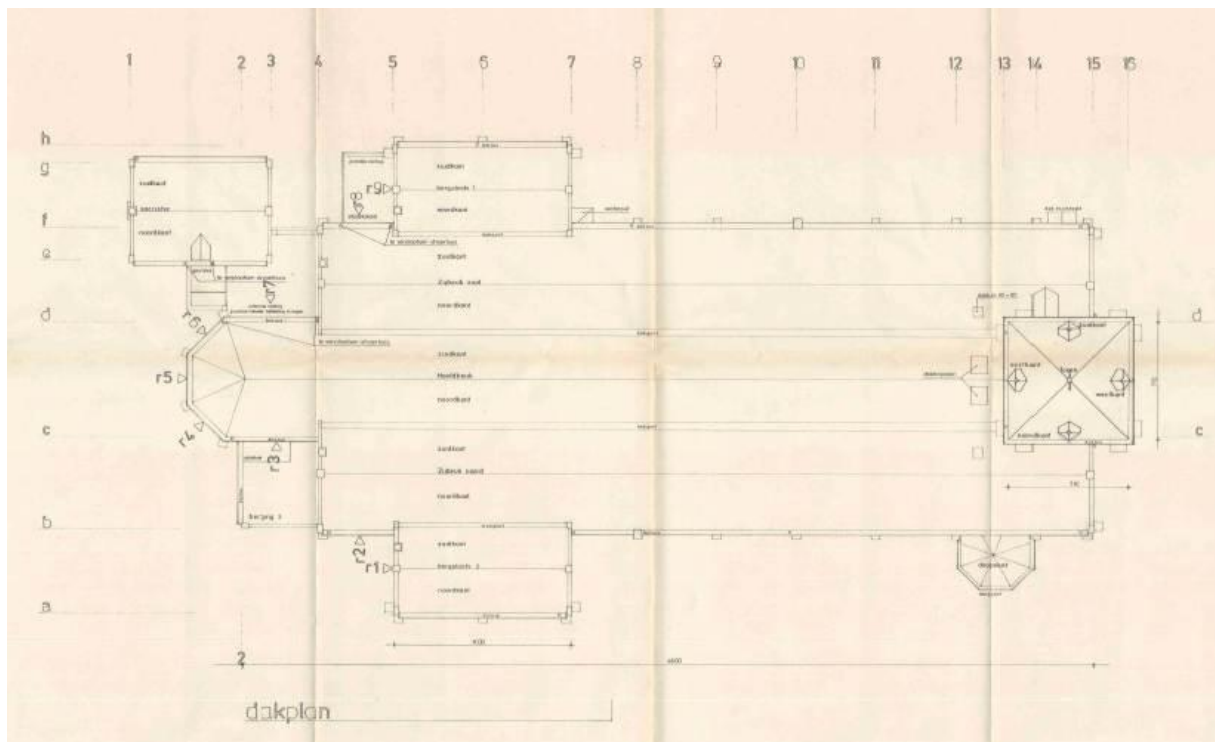
- Kerk 1212 m² en kapel 16m²
- aantal stoelen: 350, uitbreidbaar tot 430

Opbouw:

Type: hallenkerk/kruiskerk

Bijruimtes: toren, doopvont, sacristie, winterkapel, stookplaats, berging

Opdeelbaarheid: eventuele compartimentering. De sacristie is aangepast om als kleine gebedsruimte te kunnen dienen voor weekvieringen. De andere ruimte is ingericht als vergaderlokaal.

Voorzieningen

Sanitair	1 toilet in de sacristie
Verwarming	Hetelucht op het aardgasnetwerk in de kerk. De verbrandingsketel werd vervangen in juni 2014. Gasradiator in de sacristie en elektrisch toestel in de vergaderzaal.
Regenwater	Buiten de kerk, voor het kerkhof
Zonnepanelen	Nee
Verlichting	Halogeenlampen van 500 W en 1000 W
Keukenvoorzieningen	Geen (alleen lavabo met boiler in voorkamertje toilet)
Audiosysteem	geluidsinstallatie aangekocht 31/8/2019
Beeldscherm(en)	Nee
Rolstoeltoegankelijkheid	Ja, langs de rechterzijdeur
Diefstal- en brandbeveiliging	Nee
Bliksembeveiliging	Ja (gekeurd 6/01/2025)
Gsm-operatoren	Nee

Gebouw en architecturale mogelijkheden

Toestand:

Cf. rapport Monumentenwacht

- De algemene bouwfysische toestand van het gebouw is redelijk goed
- De laatste inspectie door Monumentenwacht dateert van 29/10/2024

Volgende werken zijn dringend (uitgevoerd en gepland met middelen exploitatie):

- Gootlekken verdichten (gepland 2025)
- 1 torenuurwerk werkt niet meer juist (hersteld 2024)
- Natuurleien boven de topgevels van het dakvlak vastzetten of vervangen (gepland 2025)
- Het dakluik van de torenspits vernieuwen, door vocht aangetaste houten onderdelen aan de binnenkant van de torenspits vervangen of verstevigen, houten ladder vervangen (gepland 2025)
- Zwamlichamen aan de binnenkant van de zuidwestelijke toegangspoort verwijderen
- Alle door schimmel aangetast houten objecten in de kerk reinigen. (gedeelte sacristie gepland in 2025 – de rest in 2026)

Uitgevoerde restauratiewerken:

2016 Buitenschilderwerken

2021 Opkuis en bestrijding houtworm dak

2024 Vernieuwen dakgoten, gelijkzetten van het torenuurwerk en vervangen/vastleggen van natuurleien.

Gewenste investeringen:

2026

- Vervangen verlichting door ledlicht – raming 14.279,85
- Reinigen/herstellen hellende vlakken muren – raming € 15.000

2027

- Beveiliging van de kerk – raming € 23.168,00

2028

- Weghalen tapijt en opkuisen vloer – raming € 34.856,62

2029

- Aanpakken buitenschrijnwerk – raming € 75.528

Ruimtelijke omgeving

Begraafplaats:

- Er is een begraafplaats aanwezig aan de zuidzijde en de achterzijde van het kerkgebouw. Deze begraafplaats is deels eigendom van de kerkfabriek en deels van het gemeentebestuur. Het wordt nog steeds actief gebruikt.

Mobiliteit:

Parking:

- De parkeermogelijkheden zijn beperkt. Er zijn een zevental parkeerplaatsen aan de noordzijde van de kerk en verder is het mogelijk om te parkeren langs de Hoornstraat. De parking nabij het rondpunt heeft 29 parkeerplaatsen en ligt op wandelafstand, maar wordt ook gebruikt door de klanten van enkele handelszaken in de buurt.

Bus:

- Er is een bushalte langs de Scherpestraat, op wandelafstand.

Voorzieningen in de omgeving:

- De kerk is gelegen in de oude dorpskern van Beernem, waar ook het gemeentehuis, sociaal huis, bibliotheek en ontmoetingscentrum De Kleine Beer gelegen zijn.
- Vrije Basisschool de Zonnebloem en Middenschool Sint-Lutgart
- Dienstencentrum
Mirte en
dagcentrum Rosas
- WZC Mariawende en
Patershof
- Pastorie

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

Actueel gebruik

Frequentie erediensten:

- eucharistieviering op zondag om 10u om de 4 weken en op woensdag- en vrijdagochtend om 9u een kleine viering in de sacristie.

Aantal gelovigen aanwezig in de erediensten:

- 100 à 150 aanwezigen

Doopsels:

- Ja

Huwelijken:

- Ja

Niet pastoraal gebruik:

- De kerk wordt zelden gebruikt voor andere doeleinden dan pastorale gezien de nabijheid van O.C. De Kleine Beer.
- De kerk wordt soms bezocht door groepen onder leiding van een gids, omwille van de doopvont met link naar het graven van het kanaal en de link met de begraafplaats.

Communies en vormsels:

- Ja

Uitvaarten:

- Ja

Andere vieringen/pastoraal gebruik:

- De vieringen worden steeds begeleid door een organist. De vieringen worden regelmatig ondersteund door een koor.
- Schoolvieringen

Openingsuren:

- De kerk is dagelijks open van 9 uur tot zonsondergang. Het openen en sluiten van de kerk gebeurt door de leden van de kerkraad.

Parochiekerk Sint-Lambertus Oedelem

Identificatie

Geografische ligging

- Adres: Oudezakstraat 3, 8730 Oedelem
- Provincie: West-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur:

- Bisdom: Brugge
- Pastorale Eenheid: Sint-Augustinus Beernem – Ruiselede – Wingene

Eigenaar: gemeente Beernem

Beschermingsstatuut:

- Niet-beschermd als monument
- Vastgesteld bouwkundig erfgoed op de Inventaris Onroerend Erfgoed Vlaanderen – 14/05/2024

Inventaris roerend erfgoed:

- Er is geen inventaris roerend erfgoed, geen waardering, geen aanduiding van mogelijke toekomstige bestemming van het erfgoed.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

Cultuurhistorische waarde

Parochiekerk toegewijd aan Sint-Lambertus. Gelegen aan het kruispunt van de Markt, de Oude Zakstraat en Nieuwendorpe. Het bijhorende kerkhof bevindt zich hoofdzakelijk ten noorden van de kerk.

Historiek

1184: De oudste bron waarin wordt vermeld dat Oedelem een parochie wordt (Bulle van Paus Lucius III), vermoedelijke aanwezigheid op huidige locatie van een veldstenen kerkje.

1578-1583: Verwoesting van de kerk tijdens godsdiensttroebelen.

1608: Begin herstelperiode.

1629-1630: Herbouwen van de kerk.

1663: Restauratie toren door aannemer Jacques Pieters uit Gent

1727: Herbouwen voorportaal en doksaal.

1836: Restauratie van de volledige kerk.

1868: Verhogen van de toren tot 47 meter en bouwen van een nieuwe spits.

1885: Afbraak van de deels veldstenen westgevel en verlengen van de kerk met 8 meter in de westelijke richting.

1927: Brand in de kerk, sacristie en vernieling van het hoogkoor.

1940: Zware beschadiging door het ontploffen van een bom.

1947-1965: Herstel oorlogsschade en periode van vernieuwing.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

Sint-Lambertuskerk

inventaris bouwkundig erfgoed \ bouwkundig relict

Gebouw:

- Driebeukige hallenkerk met een schip van zes traveeën en twee zijkapellen aan de westelijke zijde.
- De kerk is uitgewerkt in een klassicerende barok en is opgebouwd uit rode baksteen en blauwe hardsteen, kalkzandsteen en Euville-steen voor de venster- en deuromlijstingen en de ornamentiek. Bedaking in zwarte natuurleien en zwarte, geglazuurde dakpannen (bergruimte). Driebeukig volume in baksteenmetselwerk onder zadeldaken met toren aan de oostzijde. Roodgeschilderde bakgoot op modillons en kalkzandstenen geprofileerde kroonlijst. 20ste-eeuwse gebrandschilderde glas-in-loodramen

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wij je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

Bron:

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/89281>

Collectie

- Sint-Lambertus-altaar in rode en grijze marmer (1927).
- Barok Sint-Elooi-altaar (1740) met eikenhouten beeltenis van Sint-Elooi en retabelschilderij 'Calvarieberg met vagevuur' op doek uit de school van Van Oost, afkomstig uit de Sint-Catherinakerk te Brugge. In het tabernakel staat een modern beeld Kind Jezus van Praag en in de kast een beeld van de Heilige Barbara (1850) met vergulde en verzilverde krans.
- Eikenhouten Onze-Lieve-Vrouw-altaar (1740) met barok kruis en retabelschilderij 'De opdracht in de tempel' door Edouard Wallays (1840). In de kast staat een gekleed beeld van O.L.V. van 7 weeën met een donker purper fluwelen kleed (18de eeuw).
- Eikenhouten lambrisering en noordelijke biechtstoel in rococo door Pieter Coppée (1769) in 1951 verlengd en aangevuld met 4 biechtstoelen.
- 18de-eeuwse eikenhouten preekstoel met de afbeelding van Sint-Pieter en Sint-Paulus en de 4 evangelisten.
- smeedijzeren communiebank door B. Janssens uit Knesselare (1836)
- doopvont in zwart marmer met koperen deksel door Bruno Janssens uit Knesselare (1836)
- Schilderijen: De geseling van Christus, 17de eeuw, Vlaamse school afkomstig uit de oude Sint-Catharinakerk te Brugge, Marteldood van de H. Lambertus, door J. Dinneweth, 19de eeuw, Kruisbeeld door Romain Roose, H. Barbara verschijnt bij het toedienen van de laatste sacramenten, door J. Dinneweth, Kruisafname door Romain Roose, 1988, naar model van Lambertini uit de school van Michelangelo.
- Kruisweg geschilderd door Eugeen Van Maldegem uit Dentergem (1836)
- Beelden van de H. Margaretha van Cortona en de H. Franciscus van Hieronymo. Tevens en aan de pilaren de beelden; H. Hart van Jezus, H. Hart van Maria, H. Antonius van Padua, H. Lambertus, H. Jozef, H. Theresia van Lisieux, H. Franciscus van Assisië

- Op het oksaal bevindt zich het orgel. Het oorspronkelijke orgel, geplaatst in 1756, was van de hand van de beroemde orgelbouwer Pieter Van Peteghem. In 1927 werd het orgel beschadigd tijdens de sacristiebrand en in 1940 werd het gedeeltelijk vernield. Hierna werden er nog een aantal herstellingswerken op uitgevoerd, maar tegenwoordig is enkel de orgelkast nog origineel. Er werd in 2010 een digitaal Johannus kerkorgel ingebouwd.
- Borstbeeld Sint-Lambertus met reliekhouder (18de eeuw)
- 8 obiits van de familie de Meester de Ravenstein en de Schietere de Lophem
- Kruisweg (1833) van Eugeen Van Maldegem
- Tabernakel 'ik ben het brood des levens' van Jef Claerhout
- De symbolen van de 7 sacramenten in keramiek van Elisabeth Vandeweghe
- Sint-Lambertusgewaad uit 1531

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

Bronnen:

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/89281>

<https://www.kerknet.be/parochies-ruiselede/informatie/parochieblad-editie-19-mei-2021>

Tradities en devoties:

- De kerk is geen bedevaartsplek
- Devoties: Mariadevotie
- Er zijn geen processies verbonden aan de kerk

Kerkhof

Tot 1942 was het kerkhof rondom de kerk gelegen, met het grootste deel tussen de kerk en de Oudezakstraat. Het kerkhof werd al van in de 17de eeuw afgesloten met een stenen muur. In 1814-1818 werd een calvarie opgesteld met een houten kruisbeeld. In 1885 werd de kerk uitgebreid waardoor het kerkhof verkleinde. Uitbreiding van het kerkhof tot tegen herberg 'de Nooteboom'. In 1937 werd het kerkhof aan de noordkant uitgebreid en in 1970 nogmaals door inname van de pastorietain. In 1942 werd het zuidelijke kerkhof ontruimd en in 1956 werd er een parking aangelegd. Van dit gedeelte van het kerkhof rest enkel nog het calvariekruis aan de gevel van de kerk. Buiten hangt een reproductie, het originele kruisbeeld uit 1818 hangt in de kerk. Onder het calvariekruis staat het grafteken van pastoor Van Gaever 1817-1888, dat niet werd mee ontruimd in 1942. Vandaag is enkel het gedeelte aan de noordzijde van de kerk behouden als kerkhof. Het is afgesloten door een bakstenen muurtje met betonnen dekstenen. Er is een inventaris van het aanwezige funeraire erfgoed. Verder is er een restant van een ooit indrukwekkende drie meter hoge palmhaag, negen taxussen op een rij en nog één resterend knotbuxusboompje.

Bron: Anne-Mie Havermans, *Naar een geïntegreerde visie op het kerkhof Sint-Lambertus van Oedelem*, 2014.

Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte:

- 893 m² kerkschip, 217 m² nevenruimtes
- aantal stoelen: 350 - extra zitplaatsen in communiebanken 50 - plaats om 600 à 700 personen te plaatsen.

Opbouw:

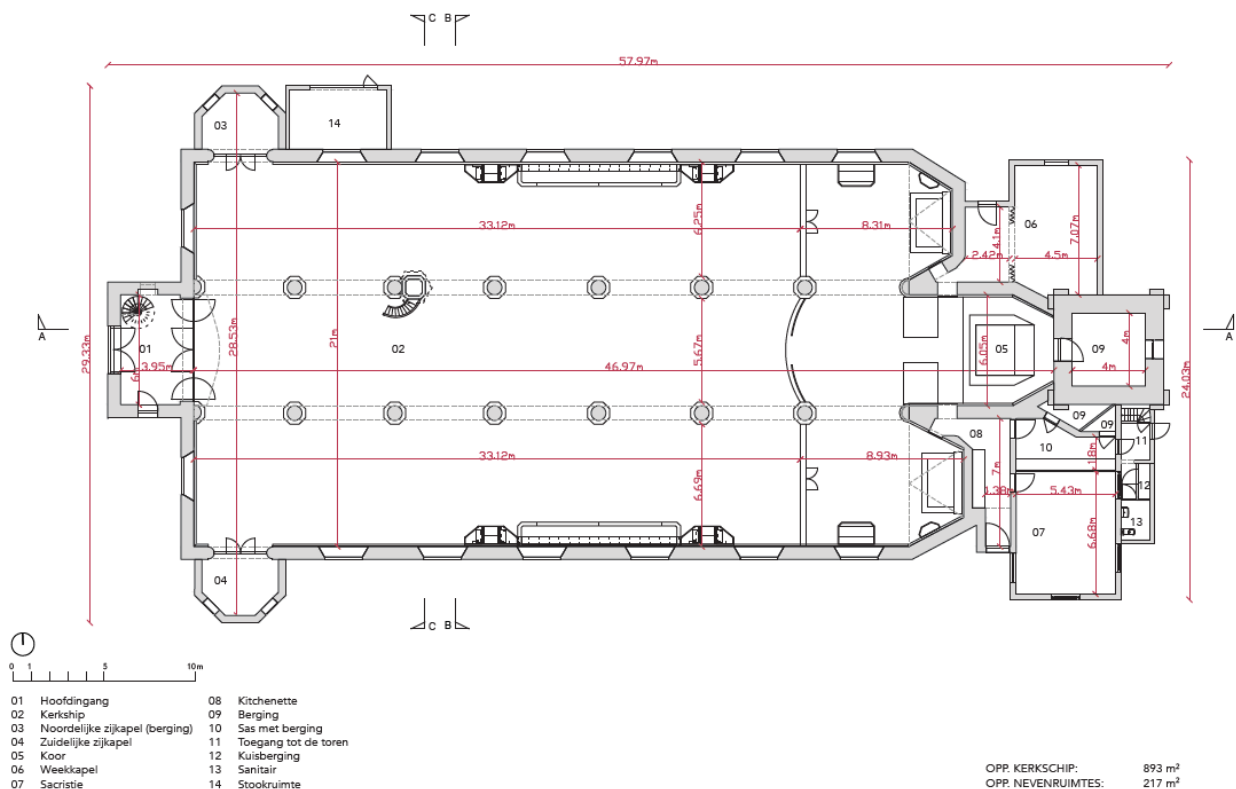
Type: hallenkerk

Bijruimtes:

twee zijkapellen, toren, sacristie (ook vergaderruimte voor 20 personen), winterkapel, stookplaats, berging,

Opdeelbaarheid: eventuele compartimentering (verkleinen van de gebedsruimte kan optioneel zijn).

Haalbaarheidsonderzoek: in 2020 werd door het projectbureau herbestemming kerken een ontwerpend haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar aanleiding van een mogelijke herbestemming van de Sint-Lambertuskerk.

Voorzieningen

Sanitair	1 toilet met lavabo, toegankelijk via deur richting sacristie
Verwarming	Turbinesysteem op mazout die via een rooster warme lucht in de kerk inblaast, geplaatst in 2016. Sacristie en kapel worden verwarmd met verouderde gaskachels
Regenwater	Nee (onmogelijk door de oude graven)
Zonnepanelen	Nee
Verlichting	In het kerkship hangt per beuk telkens een industriële hanglamp, het koor wordt extra verlicht door een aantal halogeenstralers.
Keukenvoorzieningen	Goed uitgeruste kitchenette
Audiosysteem	Verouderd audiosysteem
Beeldscherm(en)	Nee
Rolstoeltoegankelijkheid	Het gebouw is rolstoeltoegankelijk met uitzondering van het verhoogde koor/altaargedeelte.
Diefstal- en brandbeveiliging	Nee
Bliksembeveiliging	Ja
Gsm-operatoren	Nee – wel de Astridmast (wifisysteem gemeente Beernem)

Gebouw en architecturale mogelijkheden

Toestand:

Cf. rapport Monumentenwacht

- De algemene bouwfysische toestand van het gebouw is niet goed.
- De laatste inspectie door Monumentenwacht dateert van 16/07/2018.
- Dringende aanbevelingen uit dit rapport:
 - Een persoonlijk beveiligingssysteem aan dakvlak installeren
 - Loopbruggen voorzien in de kappen
 - De zolders van dakvlak toegankelijk maken en de daalgeleiders vastzetten
 - De aantasting door huisbokter, kleine klopkever en zwammen te bestrijden
 - De loodaansluitingen en de losgekomen houtverbindingen herstellen.
 - Het voegwerk van de nokken herstellen
 - Regelmatig, minstens 2x per jaar, de goten en platte daken reinigen en de afvoeren on ontvangers nazien op verstoppingen
 - Een weldorpel plaatsen op de ingang deur van dakvlak en het schrijnwerk aan deur van dakvlak herstellen
 - Regelmatig, minstens 2x per jaar de daken nalopen en de ontbrekende en gebroken leien herstellen
 - Het uitgedroogd voegwerk herstellen
 - De glasbraak herstellen

- Polyethyleen netten aanbrengen aan de galmgaten
- Een degelijk sluitsysteem aan de luiken van dakvlak aanbrengen
- De duiven en kauwen bestrijden
- De nodige verlagen hernemen
- De schoorsteenafdekking vervangen
- De houtvezelplaten vervangen

➤ **Geplande restauratiewerken:**

- In 2018 werd een grondige studie uitgevoerd door architecten- en studiebureau Jonckheere en een bestek en raming opgemaakt om de dringende werken uit te voeren:
 - Reinigen en ontstoffen van alle verdiepingen van de toren
 - Verwijderen van oude elektriciteitsleidingen – integrale vernieuwing van de elektriciteitsleidingen + plaatsing extra armaturen op alle verdiepingen
 - Herstellen van door vorst en vocht beschadigd voegwerk en bakstenen in de westelijke zijde van de toren – zone tussen 2de en 4de verdieping
 - Behandeling en herstellen van de houten dakstructuur en houten vloerstructuren tegen houtaantasting
 - Controleren en herstellen van de houtverbindingen van de dakstructuur
 - Herstellen van de slabben en loketten – aansluiting hoofddak met toren
 - Vernieuwen van houten schrijnwerk in de toren cfr. bestaande toestand – enkel ramen op gelijkvloers en 1ste verdieping
 - Aanbrengen van polyetheleennetten in de galmgaten tegen de kraaien en duiven
 - Plaatsen van duivenwering op randen toren
 - Schilderen van metalen muurankers en klokkenstoelen
 - Schilderen van houten bakgoot en randplanken van de kerk cfr. huidige kleur
 - Vervangen van houten trappen door metalen trappen op de verschillende verdiepingen van de toren
 - Plaatsen van een nieuw en veilig inspectie looppad in het hoofddak
 - Vervangen van motorwerk en aandrijfmechanisme van het torenuurwerk
 - Vervangen van twee beschadigde uurwijzerplaten cfr. bestaande toestand

- Om de werken te financieren werd een onderhoudspremie aangevraagd bij het Agentschap Binnenlands Bestuur. In de gemeentelijke begroting 2025 zijn middelen voorzien voor de uitvoering van de werken, maar ook de subsidie is noodzakelijk. Wanneer de subsidie wordt goedgekeurd kunnen de werken uitgevoerd worden.

Financiële gegevens:

Gewenste investeringen:

Voor de uitvoering van bovenvermelde restauratiewerken aan de toren van de kerk is een investeringstoelage van € 218.066,20 ingeschreven in het gemeentelijke meerjarenplan 2020-2025 (budgetjaar 2025).

Ruimtelijke omgeving

Begraafplaats:

- Er is een begraafplaats aanwezig aan de noordzijde van het kerkgebouw. Deze begraafplaats is eigendom van het gemeentebestuur. Op het kerkhof zijn enkel bijzettingen in grafkelders in concessie en bijzettingen van urnen in erfgoedgraven mogelijk.

Mobiliteit:

Parking:

- Er zijn 11 parkeerplaatsen voor kortparkeren aan de zuidzijde van de kerk en nog eens 7 aan de overzijde van de straat en verder op de nabijgelegen Markt. Achter de kerk is een langetermijnparking met ongeveer 57 plaatsen.

Bus:

- Er is een bushalte op de Markt, op wandelafstand.

Voorzieningen in de omgeving:

- De kerk is gelegen in de dorpskern van Oedelem
- Vergaderruimte en bibliotheek Het Schepenhuis
- Vrije basisschool Ter Bunen en gemeenteschool De Notelaar
- Dienstencentrum Flora
- Sportcomplex Den Akker

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Actueel gebruik

Frequentie erediensten:

- eucharistieviering op zondag 1 x om de 4 weken

Aantal gelovigen aanwezig in de erediensten:

- 100 à 150 personen

Doopsels:

- Ja

Huwelijken:

- Ja

Niet pastoraal gebruik:

- De kerk wordt af en toe gebruikt voor andere doeleinden dan pastorale zoals gelegenheidstentoonstelling of concerten.

Andere vieringen/pastoraal gebruik:

- Vieringen op kerkelijke feesten
- De vieringen worden steeds begeleid door een organist
- Schoolvieringen

Communies en vormsels:

- Ja

Uitvaarten:

- Ja

Openingsuren:

- De kerk is open tussen 9u en zonsondergang. Een vrijwilliger opent en sluit de kerk.

Parochiekerk Sint-Joris-ten-Distel

Identificatie

Geografische ligging

- Adres: Kerkstraat 8, 8730 Beernem
- Provincie: West-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur:

- Bisdom: Brugge
- Pastorale Eenheid: Sint-Augustinus Beernem – Ruiselede – Wingene

Eigenaar: gemeente Beernem

Beschermingsstatuut:

- Niet-beschermd als monument
- Vastgesteld bouwkundig erfgoed op de Inventaris Onroerend Erfgoed Vlaanderen – 14/05/2024

Inventaris roerend erfgoed:

- Er is geen inventaris roerend erfgoed, geen waardering, geen aanduiding van mogelijke toekomstige bestemming van het erfgoed.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Cultuurhistorische waarde

Parochiekerk toegewijd aan Sint-Joris-ten-Distel, gelegen langs de Kerkstraat en vanouds een bedevaartsoord tegen 'zilt en distel', door de relikwie van Sint-Joris. Het bijhorende kerkhof bevindt omsluit de kerk als een hoefijzer.

Historiek

1242: Afpaling parochie door bisschop van Doornik, Walter van Marvis.

1565-1571: Opgetekend op de Kaart van het Brugse Vrije door Pieter Pourbus als een kruiskerk met vieringtoren en bijhorend ommuurd kerkhof.

Eind 16de eeuw: Vernietiging tijdens de godsdiensttroebelen van het toenmalig klein, landelijk bedehuis toegewijd aan Sint-Georgius.

1610-1615: Heropbouw van de kerk in barokke stijl.

1837: Volledige sloop en nieuwbouw in classicistische Louis-Philippe-stijl, op de fundamenteën van de oude kerk. De werken gebeurden onder leiding van ingenieur J.A. de Sermoise uit Brugge.

1863-1866: bouw van de torenspits naar ontwerp van provinciaal architect Pierre Buyck.

1889: vernieuwen van de kerkvloer met marmer van Basècles

1958-1960: grondige restauratie van de kerk en verhogen van het dak.

Gebouw:

- Driebeukige neoclassicistische hallenkerk, met inkomportaal en halfronde apsis.
- Sterk symmetrisch, onder zadel- en lessenaarsdaken met centrale gevel die overgaat in een vierkante toren bekroond door naaldspits op vierkante basis. De torenromp is opengewerkt door twee galmgaten en wordt bekroond door een driehoekig fronton.
- Streng classicistisch portaal met twee Dorische pilasters waarop hoofdgestel gedateerd "1837" en bekroond met driehoekig fronton. Heilig-Hartbeeld aangebracht in een rechthoekige beeltenis ter gelegenheid van 100 jarig bestaan van de kerk.
- In de westwand van de zijbeuken telkens een rondboogvormige, halfronde nis. Koor met halfronde apsis waar aan de oostzijde een kruisbeeld onder houten baldakijn geflankeerd door een ingemetselde gedenk- en grafsteen (1696) zijn aangebracht.
- Gebrandschilderde glas-in-loodramen in Academie-traditie: de pelikaan en Agnus Dei in het koor, aan de noordelijke zijbeuk: Heilige Barbara; Onze-Lieve-Vrouw, Sint Anna, Heilige Godelieve, Heilige Theresia, zuidelijke zijbeuk: Sint Joris, Heilige Jozef, Heilige Isidoor, Heilige Franciscus van Assisi.
- Twee witmarmeren grafplaten tegen de koorgevel van de familie Vandenberghe (s.d.) en de familie Vanden Brande – Vander Haeghen (1741) en 2 cenotafen in de binnenmuur van het koor, ook van de familie Vanden Brande (ca 1784).

Bronnen:

Havermans Anne-Mie,, *Het kerkhof en de begraafplaats van Sint-Joris*, 2017.

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/89389>

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Collectie

- Gepolychromeerd eiken beeld (ca 1485-1490) van Filips de Schone als Sint-Joris met de draak, erkend als Vlaams topstuk (MB 13-05-2020)
- Orgel gedateerd "L.V.P.-1787" (Lambertus van Peteghem) met grondige verbouwing in 1960 door Firma Loncke
- Twee biechtstoelen en twee bidbanken in neo-classicerende barok (1839, Ferdinand Hoste, Ruiselede),
- Preekstoel in eik en zwart marmer in neo-classicerende barok (ontwerp: 1845, Bogaerd, Gent)
- Doopvont in marmer, koper en brons (Bruno Janssens, Knesselare)
- Kruisweg (Beyaert)
- 2 obiits van de familie Triest en van Gits (18de eeuw)

Bron: <https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/89389>

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Tradities en devoties:

- De kerk is een bedevaartsplek, waar men komt bidden voor genezing van huidziekten. Hoogtepunt rond WOI voor genezing tegen zilt en distel – tegenwoordig tegen psoriasis. Er brandt wekelijks wel een kaars in de kerk en er worden nog steeds intenties achtergelaten in het boek
- De vroegere devotie aan het Heilig Hart is niet meer actueel
- De vroegere processie gaat niet meer uit. Wel wordt de kleding van de processie in de kerk bewaard (vroeger in de school). De andere attributen van de processie bevinden zich in het gemeentelijk archief (vroeger ook in de school).

Kerkhof

Het kleine kerkhof bevindt zich aan de oostzijde van de kerk en strekt zich uit tot aan het kanaal Gent - Brugge. Het kerkhof was door de uitbreiding van de kerk in 1838 te klein geworden, maar kon niet uitgebreid worden omdat het grensde aan het jaagpad en aan de bestaande bewoning. De site is door de eeuwen heen weinig veranderd, maar vóór 1933 was er slechts 1 grafconcessie (graf Valcke-Boone). Door de beperkte grootte van het kerkhof werd er wel steeds opnieuw op dezelfde plaatsen nieuwe graven aangelegd. In 1984 werd een nieuwe begraafplaats in gebruik genomen.

Bron: Anne-Mie Havermans, *Het kerkhof en de begraafplaats van Sint-Joris*, 2017.

Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte:

- 583 m² (430m² kerk en 70m² bijruimtes)
- aantal stoelen: 140 (uitbreidbaar tot 200)

Opbouw:

Type: hallenkerk

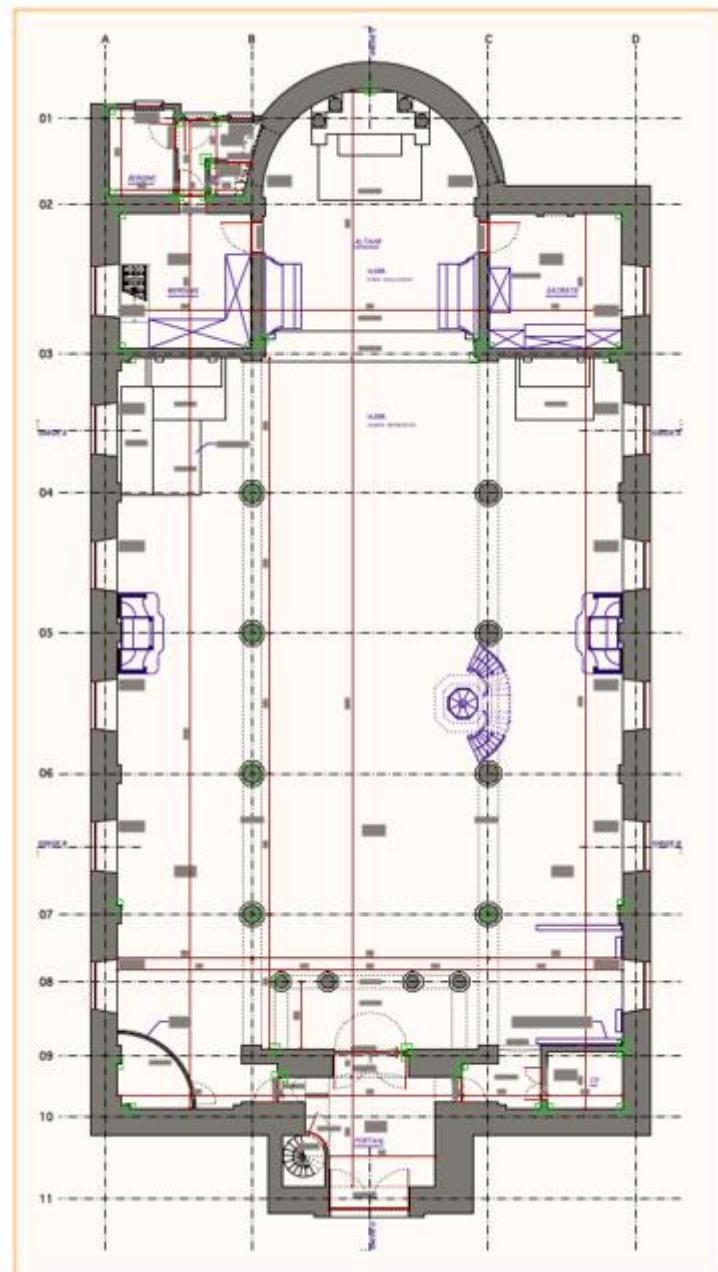
Bijruimtes:

toren, sacristie, berging, stookplaats.

Opdeelbaarheid: eventuele compartimentering mogelijk, maar de kerk is niet groot.

Haalbaarheidsonderzoek:

in 2020 werd door het projectbureau herbestemming kerken een ontwerpend haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar aanleiding van een mogelijke herbestemming van de Sint-Joriskerk

Voorzieningen

Sanitair	1 toilet in aanbouw links van de apsis, toegankelijk via berging
Verwarming	Heteluchtverwarming, aangesloten op het aardgasnetwerk – vernieuwd in 2005-2006. Gaskachel in de sacristie en berging
Regenwater	Nee
Zonnepanelen	Nee
Verlichting	Halogeenpendels in het schip, halogeenspots op het hoogaltaar
Keukenvoorzieningen	Geen
Audiosysteem	Vernieuwd in 2011
Beeldscherm(en)	Nee
Rolstoeltoegankelijkheid	Het gebouw is rolstoeltoegankelijk met uitzondering van het verhoogde koor/altaargedeelte.
Diefstal- en brandbeveiliging	Nee
Bliksembeveiliging	Ja
Gsm-operatoren	Nee

Gebouw en architecturale mogelijkheden

Toestand:

Cf. rapport Monumentenwacht

- De algemene bouwfysische toestand van het gebouw is goed
- De laatste inspectie door Monumentenwacht dateert van 05/01/2021
 - Het rapport stelt dat de kerk in goede staat is en wordt goed onderhouden

Uitgevoerde restauratiewerken:

1987: herstel van het dak

1990: werken aan de toren

2005: vernieuwen van ladders in de kerktoren, herstel dakluik, schilderen dakgoten buitenschilderwerken aan de toren, kroonlijst, de poort, achtergevel en H. hartbeeld boven inkom

2009-2011: restauratie sacristie en kerkinterieur

2012: vernieuwen dak sacristie

2018: voegwerken toren

Financiële gegevens:

Gewenste investeringen: geen

Ruimtelijke omgeving

Begraafplaats:

- Er is een begraafplaats aanwezig aan de noordzijde van het kerkgebouw. Deze begraafplaats is eigendom van het gemeentebestuur. Op het kerkhof zijn enkel bijzettingen in grafkelders in concessie en bijzettingen van urnen in erfgoedgraven mogelijk.

Mobiliteit:

Parking:

- Er zijn 14 parkeerplaatsen tussen de Lattenknieversstraat en in de buurt van de ingang van de kerk.
- Er kan ook geparkeerd worden langs de Kerkstraat en de Lattenknieversstraat.
- De plannen zijn goedgekeurd voor de aanleg van 9 bijkomende parkeerplaatsen tussen de kerk en basisschool.

Bus:

- Er is een bushalte langs de Lattenknieversstraat, op wandelafstand.

Voorzieningen in de omgeving:

- De kerk is gelegen in de dorpskern van Sint-Joris
- Gemeenschapscentrum Sinjo (voormalige parochiezaal)
- Vrije basisschool Sint-Joris
- Sportcomplex Overleie

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Actueel gebruik

Frequentie erediensten:

- geen

Doopsels:

- ja

Huwelijken:

- Ja

Andere vieringen/pastoraal gebruik:

- Schoolvieringen

Niet pastoraal gebruik:

- De kerk wordt af en toe gebruikt voor andere doeleinden dan pastorale zoals gelegenheidstentoonstellingen of concerten
- Koorrepetitie

Communies en vormsels:

- Alleen eerste communie

Uitvaarten:

- Ja

Openingsuren:

- De kerk is open van 9u tot zonsondergang (wordt geopend en gesloten door een vrijwilliger)

Parochiekerk Heilige Maria Moeder Gods

Identificatie

Geografische ligging

- Adres: Sint-Hubertusstraat, 8730 Beernem
- Provincie: West-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur:

- Bisdom: Brugge
- Pastorale Eenheid: Sint-Augustinus Beernem – Ruiselede – Wingene

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

Eigenaar (voormalig): kerkfabriek

Beschermingsstatuut:

- Niet-beschermd als monument
- Vastgesteld bouwkundig erfgoed op de Inventaris Onroerend Erfgoed Vlaanderen – 14/05/2024

Inventaris roerend erfgoed:

- Er is inventaris roerend erfgoed, zonder waardering, maar met aanduiding van toekomstige bestemming van het erfgoed.

Actueel gebruik

Onttrekken aan de eredienst

- Op 19 december 2024 heeft de bisschop een decreet uitgeschreven waarbij:
 - de parochie HMMG wordt samengevoegd met de parochie Sint-Amandus vanaf 31 december 2024. Dit wordt officieel na publicatie in het B.S.
 - Het kerkgebouw onttrokken wordt aan de eredienst op de dag voor het verlijden van de notariële verkoopakte van het kerkgebouw.

Wordt verkocht aan:

- Een projectontwikkelaar

Toekomstig gebruik:

- Sociale economie en residentiële functie met respect voor het bouwkundig erfgoed van het kerkgebouw, gebouwd in 1962-1965 naar een ontwerp van architect A.J. Degeyter en uitgevoerd door A. Van Ryckegem.

Parochiekerk Sint-Petrus Oostveld

Identificatie

Geografische ligging

- Adres: Tinhoutstraat, 8730 Beernem
- Provincie: West-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur:

- Bisdom: Brugge
- Pastorale Eenheid: Sint-Augustinus Beernem – Ruiselede – Wingene

Eigenaar: kerkfabriek

Beschermingsstatuut:

- Niet-beschermd als monument
- Vastgesteld bouwkundig erfgoed op de Inventaris Onroerend Erfgoed Vlaanderen – 14/05/2024

Inventaris roerend erfgoed:

- Er is inventaris roerend erfgoed, zonder waardering, maar met aanduiding van toekomstige bestemming van het erfgoed.

Actueel gebruik

Onttrokken aan de eredienst

- Op 19 december 2024 heeft de bisschop een decreet uitgeschreven waarbij:
 - de parochie Sint-Petrus wordt samengevoegd met de parochie Sint-Lambertus vanaf 31 december 2024. Dit wordt officieel na publicatie in het B.S.
 - Het kerkgebouw onttrokken wordt aan de eredienst op de dag voor het verlijden van de notariële verkoopakte van het kerkgebouw.

Verkocht aan:

- Nog niet verkocht

Toekomstig gebruik:

- We streven naar een toekomstig gebruik in overeenstemming met het resultaat van het inspraaktraject dat op zoek ging naar een toekomstbeeld voor de kerk: een functie die het gemeenschapsgevoel en de interactie voor de gemeenschap van Oostveld versterkt

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

via een ontmoetingsplek in combinatie met ander functies waarbij horeca, buurtwinkel, sociale woonfunctie tot de mogelijkheden behoren.

3. Toekomstig gebruik en toekomstige functie

3.1 Terminologie

VALORISATIE

Onder valorisatie verstaan we initiatieven die, met respect voor het normale gebruik van de parochiekerk, de betekenis van het kerkgebouw in al zijn aspecten kunnen versterken en bevorderen (religieus en cultureel, historisch en kunsthistorisch, architecturaal en landschappelijk). We denken bijvoorbeeld aan een occasioneel en passend gebruik van het kerkgebouw voor kunsthistorische rondleidingen, concerten, voordrachten, conferenties of tijdelijke tentoonstellingen.

NEVENBESTEMMING

Wanneer een parochiekerk nog wel voor religieuze activiteiten gebruikt wordt, maar te groot is voor de plaatselijke geloofsgemeenschap, kan men een nevenbestemming overwegen. We maken een onderscheid tussen multifunctioneel en gedeeld gebruik.

- *Multifunctioneel gebruik:* is een nevenbestemming in de tijd. Het betekent dat het kerkgebouw occasioneel, buiten de uren van de religieuze activiteiten, voor andere doeleinden of door andere instanties gebruikt kan worden.
- *Gedeeld gebruik:* is een nevenbestemming in de ruimte. Het betekent dat het kerkgebouw architecturaal zodanig wordt heringericht dat er een nieuwe en kleinere liturgische ruimte ontstaat, met daarnaast ruimte voor een of meerdere lokalen die, op een permanente basis, een andere bestemming kunnen krijgen. Gedeeld gebruik veronderstelt dus dat de liturgische ruimte en de andere ruimtes bouwkundig volledig van elkaar gescheiden zijn, zodat een gedeeld gebruik mogelijk wordt zonder dat de afzonderlijke activiteiten elkaar hinderen of doorkruisen.

MEDEGEBRUIK

Hiermee bedoelen we de terbeschikkingstelling van het kerkgebouw voor religieuze activiteiten van andere katholieke of christelijke geloofsgemeenschappen.

HERBESTEMMING

Wanneer een parochiekerk niet meer voor religieuze activiteiten in aanmerking komt, kan zij definitief aan de eredienst onttrokken worden en een nieuwe functie krijgen. Daarvoor moet de voorgescreven kerkrechtelijke procedure gevolgd worden. Alleen de bisschop kan beslissen om een parochiekerk definitief aan de eredienst te onttrekken.

3.2. Toekomstige functie kerken

Deelgemeente (en wijk)	Kerk	Toekomstvisie
Beernem (dorp)	Parochiekerk Sint-Amandus	Valorisatie
Oedelem (centrum)	Parochiekerk Sint-Lambertus	Valorisatie, nevenbestemming en mogelijks herbestemming
Sint-Joris	Parochiekerk Sint-Joris	Valorisatie, nevenbestemming en mogelijks herbestemming
Beernem (stationswijk)	Parochiekerk H.M.M.G.	Herbestemd
Oedelem (Oostveld)	Parochiekerk Sint-Petrus	Herbestemd

Parochiekerk Sint-Amandus

Deze kerk wordt aangeduid als de centrale kerk binnen de gemeente Beernem en op lange termijn de enige overblijvende kerk met pastorale/liturgische werking. Er wordt 1 x per 4 weken een eucharistieviering georganiseerd en 2 x per week een weekviering, alsook dopen, huwelijken, begrafenissen, communies en schoolvieringen.

De functies van het gebouw worden herbevestigd door de kerk dagelijks open te stellen voor bezoek, bezinning, stilte en gebed. Er wordt gekozen voor de optie valorisatie, waarbij de nadruk van de activiteiten ligt op erfgoed, cultuur. Er is een ruimte heringericht om te kunnen fungeren als vergaderruimte. De sacristie is aangepast als kleine gebedsruimte voor de wekelijkse vieringen.

Parochiekerk Sint-Lambertus

In deze kerk wordt 1 x per 4 weken een eucharistieviering georganiseerd, alsook dopen, huwelijken, begrafenissen, communies. Deze kerk kent nog een kleine maar innige geloofsgemeenschap.

Vanuit de kerkraad Sint Lambertus is er een open visie voor wat betreft het openstellen van de Sint Lambertuskerk voor evenementen die kaderen binnen het gebruiksreglement dat hiervoor werd opgemaakt. Hierin werd bepaald dat het kerkgebouw ter beschikking gesteld kan worden aan verenigingen, organisaties en particulieren voor bepaalde activiteiten van volgende aard: tentoonstellingen, lezingen of voordrachten, concerten of muzikale optredens. De vorm en de inhoud van de activiteit mag niet indruisen tegen de geest en het doel van het kerkgebouw, namelijk een gebedsruimte waar plaats is voor liturgie en andere religieuze vieringen.

Samen met de gemeente Beernem is er een bereidheid om de inzetbaarheid van het kerkgebouw, binnen bovengenoemde context, te evalueren en samen voorstellen in dit kader te bestuderen. Gezien er in deze deelgemeente een gebrek aan culturele infrastructuur is, staat de kerkraad open voor een evolutie van valorisatie richting nevengebruik in de ruimte en/of in de tijd. Er zal een overlegorgaan in het leven geroepen worden met vertegenwoordigers vanuit het kerkbestuur, vanuit het gemeentebestuur en vanuit de gemeenschap van Oedelem. Het doel van dit overlegforum is de transitie, die ons onherroepelijk te wachten staat, te begeleiden op een dermate wijze dat dit een toekomstige, verruimde, inzetbaarheid van het kerkgebouw kan bewerkstelligen.

Gezien in het pastoraal plan voorzien is dat op termijn in Sint-Lambertus geen vieringen meer zullen doorgaan, is ook hier herbestemming een optie in de toekomst.

Parochiekerk Sint-Joris

De Sint-Joriskerk wordt momenteel niet meer gebruikt voor eucharistievieringen. Doopsels, uitvaarten, huwelijken, eerste communies en schoolvieringen van de basisschool vinden er wel nog steeds plaats. Daarnaast vindt er sporadisch een concert of tentoonstelling onderdak in de kerk.

Samen met de gemeente Beernem is er een bereidheid om de inzetbaarheid van het kerkgebouw te evalueren en samen voorstellen in dit kader te bestuderen. De kerkraad staat open voor een evolutie van valorisatie richting nevengebruik in de ruimte en/of in de tijd. Er zal een overlegorgaan in het leven geroepen worden met vertegenwoordigers vanuit het kerkbestuur, het gemeentebestuur en de gemeenschap van Sint-Joris. Het doel van dit overlegforum is de transitie, die ons onherroepelijk te wachten staat, te begeleiden op een dermate wijze dat dit een toekomstige, verruimde, inzetbaarheid van het kerkgebouw kan bewerkstelligen met respect voor de erfgoedwaarde van het kerkgebouw en het aanwezige topstuk.

Gezien in het pastoraal plan voorzien is dat op termijn in Sint-Joris geen vieringen meer zullen doorgaan, is ook hier herbestemming een optie in de toekomst.

Parochiekerk H.M.M.G.

Deze kerk zal een nieuwe bestemming krijgen met functie voor sociale economie en woonfunctie. De bisschop heeft zijn principiële akkoord gegeven tot verkoop en onttrekking aan de eredienst. Er volgt nog een ministerieel besluit.

Momenteel is een dossier in bespreking voor de verkoop van de kerk aan een projectontwikkelaar. De kerkruimte zou de ontwikkelaar verhuren aan VZW 'T RAD (kringloopwinkel) die een 15 tal personen zou tewerkstellen die moeilijk een job op de arbeidsmarkt vinden. Bovenop de winterkapel en de sacristie/vergadering zullen appartementen worden opgericht.

De financiële transactie van de verkoop is gebaseerd op een ruilvereenkomst.

Bij definitief akkoord tussen de kerkfabriek en de projectontwikkelaar zal overgegaan worden tot ontwijding van de kerk en de overdracht van de roerende en onroerende goederen en privaat patrimonium naar de hoofdkerk van Beernem (Sint-Amanduskerk).

Parochiekerk Sint-Petrus

Deze kerk zal een nieuwe bestemming krijgen. De bisschop heeft zijn principiële akkoord gegeven tot verkoop en onttrekking aan de eredienst. Er volgt nog een ministerieel besluit. Na het doorlopen van de burgerrechtelijke procedures tot samenvoeging van de parochie Sint-Petrus bij de parochie Sint-Lambertus, kan de kerkfabriek Sint-Lambertus overgaan tot de verkoop van het gebouw.

3.3 Plan van aanpak

Het gemeentebestuur en het centraal kerkbestuur engageren zich om in de huidige samenstelling halfjaarlijks samen te komen om de toekomstvisies van de 3 overgebleven kerken op elkaar af te stemmen.

Ze wensen een participatietraject op te zetten zodat de noden van de buurt gecapteerd kunnen worden en er vervolgens kan gekeken worden hoe het kerkgebouw hier een rol in kan vervullen. Zo kunnen de toekomstige functies goed afgestemd worden met de wensen/noden/verlangens van de gemeenschap. Hiermee bedoelen we zowel de geloofsgemeenschap, de omwonenden rond de kerk en het lokale verenigings- en bedrijfsleven.

Er is nood aan duidelijke communicatie en transparantie wat betreft de mogelijke nevenactiviteiten in de verschillende kerken, de noodzakelijke voorwaarden en de investeringen die mogelijks nodig zijn om dit te faciliteren.

Om zicht te krijgen op het roerend erfgoed aanwezig in de 3 kerken en de erfgoedwaarde ervan, wordt voor de drie parochiekerken een erfgoedinventaris opgemaakt. Hiervoor wordt een beroep gedaan op de expertise van de regionaal adviseur religieus erfgoed van PARCUM. Deze inventaris en waardering is een voorwaarde om het roerend erfgoed goed te beheren ook als de kerk gebruikt wordt voor meer dan alleen religieuze activiteiten.

BESLUIT

Alle betrokken partijen engageren zich om naar aanleiding van het jaarlijks overleg tussen het centraal kerkbestuur en de gemeente na te gaan of het plan nog actueel is en of wijzigingen noodzakelijk zijn. Indien wijzigingen nodig zijn, worden ze opgenomen in een addendum aan dit kerkenbeleidsplan na goedkeuring door de bisschop en door de gemeenteraad. Dit principe is toe te passen bij de start van elke nieuwe legislatuur. Volgens het Eredienstendecreet dat in werking treedt vanaf 1 januari 2025 moet elk kerkenbeleidsplan de eerste zes maand van elke nieuwe legislatuur vernieuwd of herbevestigd worden.